

sa kapitthena tat tasya kṛdayā 'atādayac ciraḥ;
 khalatiḥ so 'pi tat sehe, na tasya 'uvāca kimcana. 50
 tato 'nyaiḥ kramaçaḥ sarvaiḥ sa kapitthair atādayat
 cīras tasya, sa ca 'atishṭhat tūshṇīm rakte sravaty api. 51
 so 'pi nishphala-tārūnya-kshata-kṛdā-vicūrṇitaiḥ
 vinā kapitthaiḥ kshut-klānto yayau mūrkhā-yuvā tataḥ. 52
 «kapitthaiḥ svādubhiḥ sehe kiṃ na ghātān?» iti bruvan
 sa khalvāto galad-rakta-cīrā mūrkhō yayau griham. 53
 mūrkhā-sāmrājya-baddhena paṭṭena 'iva vṛitam ciraḥ
 raktena tasya tad dṛishṭvā, hasati sma na tatra kaḥ? 54

«evam, deva, 'upahāsyatvam loke gacchanty abuddhayaḥ,
 «labhante na 'artha-sāmsiddhiḃ; pūjyante tu subuddhayaḥ.» 55
 iti Gomukhataḥ cṛutvā mugdha-hāsa-kathā imāḥ,
 Naravāhanadattaḥ samutthāya vyadhita 'āhnikam. 56
 niçāgame punas tena niyuktaç ca 'utsukena saḥ
 Gomukhaḥ kathayāmāsa prājña-nishṭhām kathām imām: 57

Abhūt kvāpi vanodeçe mabān çālmali-pādapah;
 uvāsa Laghupātī 'iti kākāsa tatra kṛitālayaḥ. 58
 sa kadācit sva-niḍa-stho dadarça 'atra taror adhaḥ
 jāla-hastaṃ salaguḍaṃ raudraṃ puruṣhaṃ āgatam. 59
 tataḥ sa vikshate yāvat kākāsa, tāvad vitatya saḥ
 jālaṃ bhūvi, vikīrya 'atra vṛihīṇç, channo 'bhavat pumān 60
 tāvac ca Citragrīvākhyāḥ pārāvata-patir bhraman
 tatra 'ājagāma nabhasā pārāvata-çatair vṛitaḥ. 61
 sa vṛihī-prakaraṃ dṛishṭvā jāle 'tra 'āhāra-lipsayā
 patitaḥ pāça-nikarair baddho 'bhūt saparicchadaḥ. 62
 tad dṛishṭvā ca 'anugān sarvānç Citragrīvo jagāda saḥ:
 «grihītvā cañcubhir jālaṃ, kham utpatata vegataḥ!» 63
 tatas «tathā!» 'iti te jālaṃ ādāya 'utpatya vegataḥ,
 kapotā nabhasā gantum bhitāḥ pārebhire 'khilāḥ, 64
 so 'py utthāya 'ūrdhva-dṛig vigno lubdhakaḥ samnyavartata.
 nirbhayo 'tha jagāda 'etānç Citragrīvo 'nuyāyinaḥ: 65
 «mad-mitrasya Hiraṇyasya mūshakasya 'antikam drutam
 «vrajāmaḥ; sa imān pāçān chittvā 'asmān mocayishyati.» 66
 ity uktvā so 'nugaiḥ sākam gatvā tair jāla-karshibhiḥ,
 mūshakasya vila-dvāraṃ gatvā 'ākāçād avātarat. 67
 «bho bho! Hiraṇya, niryāhi! Citragrīvo 'ham āgataḥ»,
 ity ājuhāva taṃ tatra mūshakaṃ sa kapota-rāt. 68
 sa cṛutvā dvāra-mārgēṇa dṛishṭvā taṃ ca 'āgatam tathā
 suhṛidaṃ, niryayāv ākhus tasmāc çata-mukhād vilāt. 69
 upetya pṛishṭvā vṛittāntaṃ, sambhramāt so 'pi mūshakaḥ
 pārāvata-pateḥ pāçān sānugasya 'acchinat suhṛit. 70